VAQİF

5 pərdəli 11 şəkilli mənzum dram

İŞTİRAK EDƏNLƏR

Vaqif	– XVIII əsrin məşhur Azərbaycan şairi
Ağa Məhəmməd şah Qacar	– İran hökmdarı
Vidadi	– Vaqifin həməsri və yaxın şair dostu
İbrahim xan	– Qarabağ xanı
Eldar	– xanlıq zülmü və Qacar basqını əleyhinə üsyan qaldırmış kəndlilərin başçısı
Kürd Musa, Arşak	– Eldarın dəstəsindən
Xuraman	– Vaqifin arvadı
Əli bəy	– Vaqifin oğlu
Gülnar	– Əli bəyin sevgilisi
Əminə	– Gülnarın anası
Tükəzban	– Vidadinin arvadı
Vəzir	– Qacarın vəziri
Təlxək	– İbrahim xanın təlxəyi
Şaliko, Tamara, Kiçik gürcü	– Qacar tərəfindən əsir alınmış gürcülər
Şeyx Alı	– Qarabağ şeyxi
İlyas	– Eldarın dəstəsinə soxulmuş casus
Sərkərdə	– Qacar qoşunlarının sərkərdəsi
Zülfüqar, Teymur	– Qacarın əleyhdarlarından
Əhməd kişi, Qurban kişi	– kəndlilər
Qasım, Murad	– çobanlar

Kəndlilər, qaçaqlar, əsgərlər, elçilər və b.

BİRİNCİ PƏRDƏ

BİRİNCİ ŞƏKİL

XVIII əsr. Azərbaycan, Qazax mahalı. Vidadinin evi. Arxa tərəfdə Kür çayı şırıl-şırıl axır. Qürub zamanıdır. Vidadi tək ağac altında namaz qılır. Namazın arasında əllərini göyə qaldırıb, titrək və təsirli bir səslə.

V i d a d i

Xudaya! İnsanın halı yamandır,
Nələr çəkdiyimiz sənə əyandır,
Mənası varmıdır min təriqətin?
Aç... aç qapısını sən həqiqətin.
Nə olur, bir yeni işıq ver bizə,
Bizim kor yaranmış gözlərimizə –
Bəlkə də yaxşını seçək yamandan,
Ta ki, qansız keçən bir güzərandan
Biz də ilham alaq, sevinək barı!
İşıqlat bu dibsiz qaranlıqları...
Yazıqdır dünyanın əşrəfi insan,
Böyüksən, adilsən, keç günahından!
Qoyma ki, yerlərdə sürünsün bəşər,
Dünyada qalmasın nə pislik, nə şər.
Yaxşılıq insana bir sənət olsun,
Dünya başdan-başa bir cənnət olsun...

T ü k ə z b a n

Yenə namaz üstə şeir deyirsən!

V i d a d i

Sən də təzə-təzə qəlbə dəyirsən...

T ü k ə z b a n

Yox, yox... Vidadican, bağışla məni,
Könüldən sevirəm hər bir kəlməni.

Otuz il gördüyüm bu yoxsul ocaq,
Bir qonaq görməmiş bu səssiz bucaq,
Sənin ayaqların dəydiyi zaman,
Mənə cənnət kimi görünür, inan!

V i d a d i

Gəl, gəl, yaxın otur, vəfalı qarım,
Səndə yuva salmış ilk arzularım;
Dünyanın dərdini, qəmini hər an
Mənə bir baxışla unutdurursan.

T ü k ə z b a n

Bizə çox görməsin Yaradan bunu,
Mən sənə borcluyam ömrüm uzunu.

V i d a d i

Tükəzban! Azaldı gəlib-gedənlər,
Vaqifdən gəlməyir təzə bir xəbər.
Of... O, Qarabağa köçəndən bəri
Gödəlir ömrümün bu son günləri...
Onsuz günü-gündən çoxalır qəmim,
Oydu bu yerlərdə könül həmdəmim.

T ü k ə z b a n

Vidadi! Darıxma, bizdə məsəl var:
Bir yandan bağlayan, bir yandan açar.

Qapı döyülür.

V i d a d i

Buyurun!